

Gadījuma izpēte 6

Nevērīga izturēšanās pret bērnu ir viens no vardarbības veidiem, kad bērnam netiek nodrošinātas fiziskās, emocionālās un psiholoģiskās labklājības pamatvajadzības. Tā var izpausties dažādos veidos, piemēram, nenodrošinot pietiekamu pārtiku, pajumti vai medicīnisko aprūpi, neuzraugot bērnu vai atstājot viņu bīstamās situācijās, kā arī liedzot bērnam mīlestību, uzmanību un pieķeršanos. Nevērīga izturēšanās var radīt nopietnas ilgtermiņa sekas bērna attīstībai un labklājībai, tāpēc ir svarīgi atpazīt nevērīgas izturēšanās pazīmes un rīkoties, lai aizsargātu bērnus nokļuvušus grūtās situācijās.

- Apraksts: Deivids ir 9 gadus vecs zēns. Viņa skolotāja pamanīja, ka zēns klasē kļūst aizvien noslēgtāks un atsvešinātāks. Viņš vairs nepiedalījās klases diskusijās vai sociālajās aktivitātēs un viņa sekmes sāka pasliktināties. Veicot sīkāku izmeklēšanu, skolotāja atklāja, ka klasesbiedri ņirgājas par to, ka Dāvids valkā nolietotas drēbes un apavus, un nav pienācīgi sagatavojis pusdienas. Skolotāja arī uzzināja, ka Deivida vecāki bieži vien nav devuši naudu skolas ekskursijām.
- Atslēgas vārdi: iebiedēšana/ķircināšana/noslēgtība/atsvešināšanās

Vajadzību-risinājumu rīcības plāns

Pasākumi, lai atbalstītu bērnus skolā, kuri ir atstāti novārtā

Rīcība	Process
Ziņojiet (ja esat pilnīgi pārliecināts)	Ievērojiet tās izglītības iestādes noteikumus un norādījumus, kurā bērns mācās.
Sazinieties	Runājiet ar vecākiem un mudiniet viņus atrast labākos iespējamus risinājumus, lai atbalstītu gan bērnu, gan vecākus.
Nosūtiet	Nosakiet, kādi pakalpojumi ir pieejami un kādus resursus var izmantot bērna atbalstam skolā (psihologs, medmāsa, sociālais darbinieks utt.)
Ieviesiet	Pielāgojiet mācību programmu, iekļaujot tajā aktivitātes, kas palīdzēs novārtā atstātajam bērnam dziedināšanas procesā. Aktivitātēm jāatspoguļo lēmumu pieņemšanas spējas, komandas darbs, kā arī jūtu atpazīšana un izpaušana.
<i>Piemērs:</i>	

Mani līdzšinējie lēmumi (aktivitāte)

Mērķis: Izcelt svarīgus dzīves lēmumus un vēl vairāk stiprināt katra skolēna identitātes izjūtu, aplūkojot lēmumus, kas pieņemti dažādos dzīves posmos.

Ilgums: Maksimālais ilgums 60 min.

Materiāli: avīžu papīrs, krītiņi, pildspalvas.

1. Ievads - mēs apspriedīsim dažādus lēmumus, ko esat pieņēmuši savā dzīvē. Daži lēmumi ir svarīgāki par citiem. Vai Jūs varat ieteikt kādus lēmumus, kurus Jums ir nācies pieņemt? Saņemiet no skolēniem piemērus (iestāšanās klubā, hobija izvēle, vasaras nometne). Kas bija citi iesaistītie cilvēki vai kas ietekmēja Jūsu lēmumu pieņemšanu?

2. Pieņemto lēmumu uzskaitīšana - palūdziet skolēniem individuāli pierakstīt lēmumus, kurus viņi ir pieņēmuši, sākot no bērnības. Mudiniet viņus iekļaut tik daudz lēmumu, cik vien viņi spēj atcerēties.

3. Dzīvības līnija - palūdziet katram skolēnam paņemt avīžu papīra lapu un pildspalvu vai krītiņu krājumu. Atkarībā no grupas vecuma/prasmju līmeņa variējiet ar turpmāk minētajiem norādījumiem.

"Es gribu uzzīmēt līniju (attēlu), kas atspoguļo tavu līdzšinējo dzīvi. Ieliec lēmumus, ko esi pieņēmis, augot. Ja tie bija sarežģīti lēmumi, izmanto dažādas krāsas, lai tos attēlotu. Ja iznākums bija labs, varbūt tas nozīmē, ka dzīve ir virzījies uz augšu, un tava līnija varētu to parādīt, vai arī, ja iznākums bija slikts, varbūt tev ir jāiet pa citu ceļu. Varbūt lēmuma pieņemšana prasīja ilgu laiku. Kā tad izskatītos līnija? Ar citu krāsu norādi, kas tevi ietekmēja, pieņemot katru lēmumu."

4. Dalīšanās mazās grupās - sadaliet klasi grupās pa trim, lai dalītos ar savu dzīves līniju. Ieteicamie diskusiju punkti:

Kādi lēmumi bija visnopietnākie?

Kādas bija šo lēmumu sekas?

Ja Jūs būtu pieņēmuši alternatīvus lēmumus, kā būtu mainījusies Jūsu dzīve?

Kas bija citi iesaistītie cilvēki?

5. Lielai grupai - ņemiet vērā atgriezenisko saiti no mazajām grupām. Palūdziet skolēniem noteikt vairākus ļoti svarīgus lēmumus, kurus viņi pieņēma, un arī dažus, kuru sekas nebija pārāk svarīgas. Noslēdziet nodarbību.

Veiciniet

Nodarbības, kas veicina sociāli emocionālo attīstību, var palīdzēt samazināt iebiedēšanu pret novārtā atstātiem un atstumtiem bērniem klasē. Izmantojiet aktivitātes, kas apspriež

toleranci un empātiju.

Piemērs:

Mācību stunda: Mieti un akmeņi

Mērķis: Izstrādāt veidus, kā risināt mobinga uzvedības problēmas

Ievads

Mobings var būt verbāls vai neverbāls, fizisks vai nefizisks. Mobings var būt tiešs, piemēram, sitieni, ņirgāšanās vai draudi. Tas var būt arī netiešs, piemēram, baumas, manipulācijas, izolācija un atstumtība. Mobinga veicējs var būt viena persona, kas rīkojas patstāvīgi, kā arī kliķe vai cilvēku grupa, kas uzmācas kādam, lai palielinātu savu popularitāti vai izskatītos stilīgāki.

Procedūra

1. Pajautājiet skolēniem, ko viņi domā par sakāmvārdu "Mieti un akmeņi var salauzt man kaulus, bet vārdi var mani ļoti sāpināt". Vai kāds ir dzirdējis citu šī teiciena versiju? Kurš ir patiesāks? Lūdziet skolēnus uz brīdi pārdomāt savu pieredzi. Vai viņiem kādreiz kāds ir teicis kaut ko tādu, kas ievainojis viņu jūtas? Vai kāds kādreiz ir viņus fiziski ievainojis vai mēģinājis viņus iebiedēt? Vai viņi kādreiz ir sāpinājuši kādu ar kaut ko, ko teikuši vai darījuši?
2. Skolotāji varētu sniegt skolēniem savus personīgos piemērus par gadījumiem, kad viņi ir bijuši iebiedēšanas upuris vai liecinieks vai ievainojuši kāda cilvēka jūtas. Ja skolēni jūtas ērti, ļaujiet viņiem dažus mirkļus skaļi dalīties savā pieredzē. Vai arī izlasiet kādu grāmatu par iebiedēšanu, piemēram, "Šī ir mūsu māja", "Ei, skudriņmājiņa", "Linkolna kunga ceļš", "Sakiet kaut ko" vai "Simona āķis".
3. Katram skolēnam iedodiet gaiši pelēku papīra "akmeni". Palūdziet skolēniem uzrakstīt uzvedību, kas varētu kādam nodarīt pāri vai likt justies slikti, piemēram, nosaukt kādu vārdā vai kādu paklupināt. Jaunāki bērni var uzzīmēt attēlu.
4. Palūdziet skolēniem samīcīt "akmeni" un pēc tam mēģināt to izlīdzināt. Paskaidrojiet, ka tad, kad kāds ir ievainots, tas nekad netiek aizmirsts. Jūs nevarat šo ievainojumu nogludināt. Grumbiņas vienmēr tur būs.
5. Uzkariniet akmeņus pie sienas, lai izveidotu neiecietības sienu, vai arī palūdziet skolēniem apsēsties aplī un sakraut akmeņus pa vidu. Palūdziet skolēniem padomāt par veidiem, kā novērst šādas lietas. Izveidojiet klases ideju sarakstu.
6. Katram skolēnam pēc kārtas palūdziet no sienas vai kaudzes izvēlēties kāda cita skolēna akmeni. Izlasiet savu akmeni un iedomājieties, ka tas noticis ar Jums vai kādu Jūsu draugu. Ko Jūs varētu darīt, lai to novērstu? Izveidojiet pārus un dalieties savās idejās.

7. Kopā kā klase izveidojiet plakātu vai kādu citu produktu (PowerPoint, video, vēstuli avīzei), kurā paskaidrojiet kaut ko pozitīvu, ko ikviens varētu darīt pret mobingu.

Saites papildus informācijai:

https://rhyclearinghouse.acf.hhs.gov/sites/default/files/docs/1424-The_Role_of_Educators_in_the_Prevention_and_Treatment_of_Child_Abuse_and_Neglect.pdf

<https://minds-in-bloom.com/rejected-or-neglected-child-in-your/>

<http://www.teachpeacenow.org/sticksandstones.html>

https://www.pdst.ie/sites/default/files/Decision_Making.pdf

<https://www.dese.gov.au/download/2562/thinking-wisely-decision-making-wheel-australian-blueprint-career-development/19736/document/pdf>